

ОТЧЕТ

ЗА ДЕЙНОСТТА НА СПЕЦИАЛИЗИРАНАТА СЛУЖБА ЗА ВЪТРЕШЕН ОДИТ ПРИ КТБ АД ПРЕЗ 2011 ГОДИНА

Настоящият отчет представя дейността на Специализираната служба за вътрешен одит (ССВО) през 2011¹ г. и е в изпълнение на Чл. 24, ал.1 от Наредба 10 на БНБ за вътрешния контрол в банките и Чл. 28 от Правилата за организацията и дейността на ССВО при КТБ АД.

ОСНОВНИ АКЦЕНТИ

✓ През годината ССВО извърши дейностите, включени в утвърдения от НС План за дейността, а именно: ангажименти за даване на увереност (одити); консултантски услуги, свързани с подобряване на вътрешно банковия регламент; проследяване изпълнението на поети от мениджмънта ангажименти за подобряване на контролите, в резултат на препоръки от извършени одити през 2010 и 2011 година; усъвършенстване на вътрешно нормативната документация на ССВО и прилаганата методология за одит, основана на риска, както и цялостно внедряване на одитния софтуер;

✓ При изпълнението на функциите си през годината продължихме да изпълняваме утвърдената от Надзорния съвет Програма за осигуряване на качеството и непрекъснато усъвършенстване на дейността по вътрешен одит, в изпълнение изискванията на Международните стандарти за професионална практика по

¹ Плановата година на ССВО обхваща периода от 01 април до 31 март.

вътрешен одит (Стандартите). Резултатите от извършената Самооценка на дейността и извършваното текущо наблюдение и контрол показват адекватно изпълнение на всички въведени процедури, с които се осигурява качествено и ефективно изпълнение на дейността на вътрешния одит в КТБ АД.

✓ През отчетния период:

- Вътрешният одит не е поемал управленска и оперативна отговорност за процесите в Банката. Вътрешните одитори не са съвместявали други длъжности в Банката и не са имали правомощия и отговорности за дейностите, които са одитирали.
- Дейността на ССВО е извършена при спазване на заложените контроли за избягване конфликт на интереси и разкриване на всички обстоятелства, които могат да доведат до такъв.
- При осъществяване на дейността не е установено несъответствие с Дефиницията, Етичния кодекс и Стандартите.
- Не е имало ограничение в обхвата на вътрешния одит, изпълнението на одиторската работа и представянето на резултатите, включително по отношение на ресурсите и достъпа. Одитните ангажименти са извършени в съответствие с планирания обхват и при адекватно одитно покритие, което осигурява възможност за изразяването на разумна увереност относно процесите за управление на риска и контрола в Банката.

✓ Въз основа на извършената от вътрешния одит дейност през годината с разумна степен на увереност изразявам мнение, че възможността за реализация на рисковете, които биха попречили за постигане целите на Банката в одитираните процеси е силно ограничена. Те са подходящо идентифицирани и адекватно управлявани съобразно съществуващия обем и сложност на операциите, включително рисковете, свързани с измами, с управлението и с информационните технологии. Установена е силна система за вътрешен контрол, създадена и функционираща по начин, който дава разумна увереност, че целите на Банката ще бъдат постигнати.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ССВО

✓ ОДИТНИ АНГАЖИМЕНТИ

Функцията по вътрешен одит в КТБ АД осъществи дейността си през годината въз основа на утвърден от Надзорния съвет двегодишен план за периода 01 април 2010 г – 31 март 2012 г.

Към датата на настоящият отчет са извършени всички 24 одитни ангажименти, включени в Плана, а останалите четири², планирани до края на м. март 2012 г. – ще бъдат извършени в утвърдения срок³.

В изпълнение на Плана, през периода април 2010 – януари 2011 г. ССВО извърши всички включени в него одитни ангажименти, а именно:

- 2 одита на управленски процеси: Управленски механизми и системи за поставяне на цели; Управление на банковите рискове;
- 14 одита на шест оперативни процеса: Местни разплащания; Кредитиране; Касова дейност; Привлечени средства, Презгранични разплащания и валутни сделки; Инвестиционно посредничество на Банката и клиентски сделки с ДЦК. Три от одитите бяха извършени в Централно управление и единадесет – в подразделения на Банката;
- 2 последващи одита за проследяване на резултатите на място в 2 подразделения на Банката

² Предстоящите 4 одитни ангажименти са:

- 2 последващи одита за проследяване на резултатите на място в 2 подразделения на Банката
- 2 одита на оперативен процес Местни разплащания в две подразделения на Банката

³ Четирите одитни ангажимента включват 87 риска (21% от всички рискове в обхвата на одитните ангажименти през годината), които като присъщи имат оценки ниски и умерено към ниски, както и 110 контрола (8%). Поради ниската степен на рисковете в обхвата на горните одити в настоящия отчет по-нататък те са включени с предварителните си оценки за присъщ риск и адекватност на контролите и с прогнозни данни за изразходваните ресурси.

- 3 одита на ИТ процеси и системи: Интернет банкиране; ИТ операции; SWIFT
- 2 одита на цялостната дейност на новооткрити подразделения на Банката
- Самооценка на дейността на ССВО

За извършване на одитните ангажменти през годината са изразходвани 1771 човекодни или 73% от общия времеви бюджет на ССВО.

Извършените одити през годината включиха всички съществени области от дейностите на процесите, включително и подкрепящите основните функции дейности като: кадрова обезпеченост; регистриране и счетоводно отразяване на операциите; правно и информационно обезпечаване; сигурност на информацията и комуникациите, физическа сигурност на персонала, активите и документацията.

При извършените одити бяха обхванати 419 риска в отделните обекти на одит, включващи рискове от всички категории от Риск регистъра на Банката. Разпределението на одитираните рискове по видове процеси, са както следва: по 6% в Управленски и ИТ процеси, 88% - в оперативни процеси. Над една четвърт от одитираните рискове (26%) се отнасят до възможността за извършване на външни и вътрешни измами.

В одитираните процеси са внедрени 1349 контроли, които обхващат всички елементи на вътрешно контролната система – контролна среда (19% от контролите), оценка на риска (9%), контролни дейности(49%), информация и комуникация(13%), мониторинг(10%). Установената структура на контролите е с ясно изразена превантивна насоченост. Преобладаващата част от тях (78%) ограничават вероятността от реализацията на рисковете, а две трети (66 %) са превантивни. Разпределението на одитираните контроли по видове процеси са както следва: 11% в Управленски процеси, 7% - в ИТ процеси, 82% - в оперативни процеси. Над една трета (40 %) от одитираните контроли ограничават възможността за извършване на външни и вътрешни измами.

При извършените одитни ангажменти не бяха установени съществени слабости в дизайна и ефективността на вътрешните контроли, които да увеличават вероятността

за реализиране на материални и финансови загуби за Банката. Резултатите от извършените тестове на ефективното действие на контролите показват, че 96% от тях са в групата на силните контроли, 3% са умерени и само 1% са по-слаби. Предприетите действия от отговорните за одитираните процеси длъжностни лица, извършени в резултат на поетите от тях ангажменти при извършените одити, създават увереност за засилената ефективност и на тази малка част от одитираните контроли.

Резултатите от извършените одити показват, че 85% от одитираните рискове са ограничени до ниска степен от ефективното действие на установените вътрешни контроли, а останалите – до умерена към ниска степен.

Не бяха установени области, в които да е възприето ниво на остатъчен риск, застрашаващо постигането на оперативните и стратегически цели на Банката

Констатираните несъответствия и изключения при извършените през годината одити са с относително нисък за Банката риск. Направените от одита препоръки са насочени към прецизиране на малка част от внедрените контроли по отношение на актуализиране на вътрешнобанковия регламент, спазване на процедурите и оптимизиране на технологията на работа.

Резултатите от всички извършени одити бяха обсъдени и предоставени в подходящата степен на детайлност на отговорните длъжности лица, включително на Одитния комитет, Управителния съвет и Надзорния съвет.

През годината продължихме да поддържаме изградената в дейността на вътрешния одит система за мониторинг на статуса на резултатите от извършените одитни ангажменти, която осигурява увереност, че поетите ангажменти за корективни действия са били ефективно осъществени.

През отчетния период извършвахме както текущо дистанционен последващ контрол за изпълнение на поетите ангажменти с цел подобряване на контролите, така и 5 одита за проследяване на резултати на място. В обхвата на последващия контрол бяха включени резултатите от 17 одитни ангажмента, извършени през 2010 и 2011 г., констатациите в които засягаха 39 контрола.

Извършените проверки показаха, че след предходните одити са предприети адекватни мерки за засилване и подобряване на контролите.

В резултат от последващия контрол преоценихме ефективността и повишихме оценките на 34 бр. контроли (над половината от които - основни), а за 20 броя остатъчни риска дадохме заключение, че потенциалното им негативно влияние е намалено до ниска степен (две трети от тях) и умерена към ниска степен (една трета). След като настъпят сроковете на поетите ангажименти и след проследяване ефективността на предприетите мерки, останалите засегнати контроли ще бъдат преоценени своевременно.

За извършване на последващия контрол са изразходвани 295 човекодни или 17% от общия времеви бюджет на ССВО.

Резултатите от извършените през отчетния период одитни ангажименти показват, че дейностите в процесите са подобрени. Предприети са ефективни действия за прецизиране и разширяване на контролите, в резултат на което потенциалното негативно въздействие на рисковете е ограничено до ниска и умерена към ниска степен от изградената вътрешно контролна система.

✓ КОНСУЛТАНТСКИ УСЛУГИ

През годината насочихме част от ресурсите си и за осъществяване на консултантски услуги. Беше предоставено мнение при актуализацията и разработването на 45 проекта на вътрешнобанкови политики, правила и процедури, по отношение на заложените контроли с цел подобряване на процесите и продуктите, както и за осигуряване на съответствие със законите и регулациите. За извършване на консултантските услуги са изразходвани 94 човекодни или 5% от общия времеви бюджет на ССВО.

✓ ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

С цел оптимизиране разпределението на ресурсите и насочването им към приоритетните области в съответствие с целите на Банката, продължихме да

прилагаме и развиваме рисково базирания подход, както при разработване на Годишния план, така и при извършване на конкретните одитни ангажименти.

През отчетния период осъществихме 11 подобрения в методологията и технологията на дейността по вътрешен одит, по-съществените от които са: внедряване на нов инструментариум за даване на увереност – последващ одит на място; актуализиране с цел прецизиране на две Приложения към Програмата за осигуряване на качество и за усъвършенстване; детайлизиране на отразяването в Наръчника за вътрешен одит по отношение на последващия контрол и аргументиране на извадките. В етап на тестване е цялостното електронизиране на документооборота на ССВО.

За тези дейности са изразходвани 92 човекодни или 16% от общия времеви бюджет на ССВО.

Продължихме да насърчаваме и да осигуряваме възможности за непрекъснато професионално развитие на вътрешните одитори, които усъвършенстваха знанията и уменията си чрез участие в 16 външни обучителни мероприятия (конференции и семинари), за което са изразходвани 39 човекодни или 7% от общия времеви бюджет на ССВО.

През годината Одитният комитет наблюдаваше текущо нашата дейност и ни оказваше ценна подкрепа при изпълнението на функциите ни. Продължихме да работим в тясно взаимодействие и с всички бизнес звена и подкрепящи функции, като разширихме сътрудничеството си със звеното за Оценка и контрол на риска в области като самооценката на риска и контрола, обмяна на информация относно степента на рисковете и функционирането на установените контроли.

През отчетния период в ССВО е назначен 1 нов служител (от 01.12.2011 г.), а двама други служители се върнаха на работа предсрочно след отпуск по майчинство (през м. април 2011 и м. януари 2012).

Дейността на ССВО през отчетната година е извършена при стриктно спазване на утвърдения финансов бюджет. За осъществяване на дейността са изразходвани 649 хил. лв., което е с 48 хил. лв. или с 6.8 % по-малко от планираните (696 хил. лв.)

разходи. Над две трети от реализираната икономия (80 %) се дължи на разходите за квалификация (с 38 хил. лв. или с 61 % по-малко от планираните), поради това че планираните участия във външни курсове не са реализирани до момента, поради липса на организирано подходящо обучение в периода. Останалата част от реализираната икономия е в групата Трудови възнаграждения на персонала (с 10 хил. лв. или 1.7 % по-малко от планираните), в частта социална програма основно поради нереализирано планирано ползване на социалните пакети от служителите на ССВО.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВО И НЕПРЕКЪСНАТО УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА ДЕЙНОСТТА ПО ВЪТРЕШЕН ОДИТ

В изпълнение на Програмата и с цел осигуряване на съответствие с изискванията на Стандарт 1300 през годината беше извършена вътрешна самооценка на качеството на дейността на ССВО и съответствието ѝ с Международните стандарти за професионална практика по вътрешен одит, като резултатите от нея показаха, че:

- ✓ Дейността на Специализираната служба по вътрешен одит към КТБ АД съответства като цяло на Стандартите, дефиницията за вътрешен одит и Етичния кодекс на Международния институт на вътрешните одитори (IIA);
- ✓ Съответните структури, политики и процедури на дейността, както и процесите на тяхното прилагане съответстват на изискванията на индивидуалните Стандарти и елементи от Етичния кодекс във всеки елемент от съществена важност;
- ✓ Налице е съответствие с всички индивидуалните стандарти и елементите на Етичния кодекс, и респективно с основните категории (Присъщи Стандарти и Стандарти за Изпълнение);
- ✓ В ССВО са въведени следните положителни примери и установени практики: 40% от състава на ССВО притежават професионални сертификати (CIA, CCSA, CFSA, CISA); Прилага се автоматизиран одитен софтуер; Възприета е и се прилага контролна рамка COSO; ССВО подпомага извършваните самооценки на процесите в Банката (консултации и обучение);

- ✓ Клиентите на вътрешния одит считат, че дейността на ССВО подпомага идентифицирането на съществените рискове в Банката и спомага за подобряването на системите за контрол и корпоративно управление.

Чрез последователното прилагане на Програмата през годината беше осъществяван текущ контрол за осигуряване качеството на дейността и спазването на Стандартите. Резултатите от текущите прегледи показват, че:

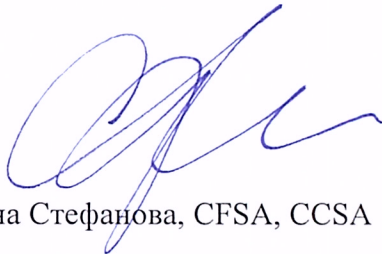
- Одитите са извършени в съответствие с установените процедури; спазвани са утвърдените графици, като всяка промяна е утвърждавана по регламентирания ред; всички окончателни доклади са утвърдени от Ръководителя на ССВО;
- Отчетите на Ръководителите на одиторски екипи за изпълнението на възложените ангажменти са приети от Ръководителя на ССВО; базата данни и документацията от извършените одити е поддържана в съответствие с изискванията;
- Ръководителите на одитираните дейности са на мнение, че: извършените одити са обхванали важна част от дейността им и взаимоотношенията с одиторите са били ефективни.
- Работата на вътрешните одитори непрекъснато се подобрява в резултат на действията, предприети въз основа на извършваните текущи оценки.

ПРИОРИТЕТИ В ПРЕДСТОЯЩАТА ДЕЙНОСТ НА ССВО

И през следващата година ще продължим да следваме неотклонно мисията си и да предоставяме на Ръководството на Банката независими, обективни и безпристрастни оценки на рисковете и внедрените като реакция контроли, свързани с управлението, оперативната дейност и информационните системи за постигане целите на Банката в следните основни области: ефективност и ефикасност на операциите (включително опазване на активите); надеждност и цялостност на финансовата и оперативна информация; съответствие със законите, подзаконовите и вътрешни актове и договорите.

Бих искала да изразя благодарността си за пълната подкрепа, която вътрешният одит в Банката получава от страна на Надзорният съвет, Одитния Комитет и Управителният съвет, за ангажираността на целия ръководен персонал към поставените на вниманието им въпроси при извършените одити.

Ръководител на ССВО
При КТБ АД:

Снежана Стефанова, CFSA, CCSA